

Съобщение за пресата

Люксембург, 26 юли 2022 г.

Одиторите на ЕС предупреждават, че планът REPowerEU може да не отговори на амбициите на Съюза

В публикуваното днес становище на Европейската сметна палата (ЕСП) се отправя предупреждение, че REPowerEU — планът на ЕС за бързо намаляване на зависимостта от руски изкопаеми горива, диверсификация на енергийните доставки на ниво ЕС и ускоряване на екологичния преход, може да се сблъска със съществени практически предизвикателства. По-конкретно, успехът на REPowerEU ще зависи от допълнителните действия на всички равнища, както и от осигуряването на финансиране от приблизително 200 млрд. евро.

След руското нашествие в Украйна Европейският съвет реши, че ЕС следва да предприеме поетапни действия за възможно най-бързото премахване на зависимостта си от руския внос на газ, нефт и въглища. Вследствие на това решение Европейската комисия представи плана REPowerEU, чиято цел е да увеличи устойчивостта на енергийната система на ЕС, като се намали нейната зависимост от изкопаеми горива и се диверсифицират енергийните доставки на ниво ЕС. Предвижда се тази цел да бъде изпълнена посредством Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ): мерки в нейна подкрепа ще бъдат включени в съответните глави от националните планове за възстановяване и устойчивост, свързани с REPowerEU.

„Нашествието на Русия в Украйна насочи вниманието към зависимостта ни от вноса на газ, нефт и въглища и принуди ЕС да предприеме незабавни мерки в отговор на нарастващата загриженост относно енергийната сигурност“, заяви Ивана Малетич, членът на ЕСП, който отговаря за становището. „ЕСП обаче счита, че в настоящия си вид този план излага на риск своевременното намиране и изпълнение на стратегически проекти за ЕС, които да окажат най-голямо и непосредствено въздействие върху енергийната сигурност и независимост на ЕС.“

В предложението е представен цялостен преглед на контекста и основните предизвикателства. Одиторите обаче изтъкват редица несъответствия в концепцията на REPowerEU. Въпреки че целите на плана са насочени към ЕС като цяло, МВУ се изпълнява посредством мерки, които се предлагат от държавите членки. Одиторите считат, че това създава стратегически риск по отношение на преодоляването на предстоящите

Настоящото съобщение за пресата има за цел да представи основните послания на становището, изготвено от Европейската сметна палата. Пълният текст на становището е публикуван на eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

предизвикателства, като би могло да доведе до ситуация, в която проекти от общо стратегическо значение за ЕС да не бъдат финансирани от REPowerEU.

Комисията изчислява, че допълнителните инвестиции, необходими за REPowerEU — и по-специално за постепенното преустановяване на вноса на руски изкопаеми горива до 2027 г., ще възлязат на 210 млрд. евро. Общият размер на предоставеното допълнително финансиране обаче е 20 млрд. евро. Другите източници на финансиране са извън контрола на Комисията и зависят от желанието на държавите членки да използват оставащите заеми по МВУ или да прехвърлят средства, заделени за други политики на ЕС, като например политиката на сближаване и политиката за развитие на селските райони. Поради това одиторите на ЕС предупреждават, че размерът на действително предоставеното финансиране може да е недостатъчен за покриване на очакваните инвестиции.

Според одиторите планираният начин за разпределяне на средства за държавите членки също представлява проблем. Тъй като се предвижда финансирането да се разпределя в съответствие с дяловете, използвани първоначално за МВУ, то няма да отговаря нито на настоящите предизвикателства и цели на REPowerEU, нито на специфичните нужди на държавите членки. Поради това че не е определен конкретен краен срок за представяне на главите, свързани с REPowerEU, се намалява вероятността да бъдат намерени и подпомогнати трансгранични проекти. Липсата на сравнителен анализ затруднява стратегическата оценка за това кои проекти имат най-голям потенциал да допринесат за енергийната сигурност и независимост на ЕС.

В своето становище одиторите изтъкват още няколко слабости по отношение на плана REPowerEU, включително във връзка с докладването, мониторинга и оценките, както и във връзка с представянето и оценката на главите относно REPowerEU.

Обща информация

На 18 май 2022 г. Европейската комисия представи плана REPowerEU — пътна карта за създаване на по-устойчива енергийна система и истински енергиен съюз чрез прекратяване на зависимостта от изкопаеми горива, диверсифициране на енергийните доставки на равнище ЕС и ускоряване на прехода към чиста енергия. Мерките в REPowerEU имат за цел да отговорят на тези амбиции чрез икономии на енергия, диверсификация на енергийните доставки и засилено използване на чиста енергия, произведена от възобновяеми източници, която да замени енергията от изкопаеми горива, използвана в домовете, промишлеността и енергетиката.

Публикуваното днес становище има за цел да направи оценка на цялостната концепция на REPowerEU, на целесъобразността на предложените изменения, както и на потенциалните рискове по отношение на изпълнението.

Становище 04/2022 е публикувано на [уебсайта на ЕСП](#) на английски език. Останалите езикови версии ще бъдат публикувани своевременно.

Контакт с пресслужбата

Пресслужба на ЕСП: press@eca.europa.eu

- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 621 552 224
- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu — Моб. тел. (+352) 691 553 547